

HISTORISCHE VERENIGING

BERGEN NH

NIEUWSBLAD

Jaargang 2006

Editie augustus

Van de bestuurstafel

Op een zo goed begonnen jaar met de uitgave in april en juni van een prachtig Themanummer en een speciale Kroniek wordt een domper gedrukt door het overlijden van Gustaaf Verburg. Voor de HVB heeft Gustaaf gedurende jaren zijn stempel gedrukt op de vormgeving van onze bladen en het zal moeilijk zijn om een opvolger te vinden met de kwaliteit, inzet en liefde voor zijn vak zoals Gustaaf.

Wij wensen zijn familie en vrienden veel sterkte in de komende tijd.

Binnen het bestuur zijn enkele mutaties opgetreden. Frits Puik heeft tot onze spijt om hem moverende redenen zijn bestuursfunctie neergelegd. Herman Gelens is nu van toegevoegd bestuurslid officieel toegetreden tot het bestuur.

De nieuwe werkgroep onder aanvoering van Wim van der Graaff is gestart onder de naam **“Bergens erfgoed voor de scholen”**. Wim wordt ondersteund door Marijke Kirpensteijn, Aycke Smook en Henk van Oort.

Stilstaan bij oude gebouwen in je eigen omgeving

Wat is er mooier dan te weten hoe oude gebouwen in onze gemeente Bergen hun historische waarde voor de mensen van nu hebben weten te behouden.

Een zaak die zeker waard is om te worden doorgegeven aan diegenen die na ons komen. Daarom wil de Historische Vereniging Bergen de interesse in ons plaatselijke erfgoed de komende jaren meer onder de aandacht brengen van de leerlingen van de Bergense basisscholen. De bedoeling is dat er komend schooljaar gestart gaat worden met een proefproject, waarbij de leerlingen van groep acht van de Adelbertusschool enthousiast worden gemaakt voor de geschiedenis van twee monumentale gebouwen in Bergen. Daarvoor is binnen onze historische vereniging een werkgroep opgericht, “Bergens erfgoed voor de scholen”, die de leerlingen daarbij gaat helpen zoveel mogelijk over de geschiedenis van die gebouwen aan de weet te komen en hoe die geschiedenis weer door te vertellen aan anderen. Het project gaat in januari 2007 van start.

Wanneer het project bij de leerlingen aanslaat is het de bedoeling daarna ook de andere Bergense basisscholen te interesseren voor ons lokale erfgoed.

Vooruitlopend op dit voornemen willen wij nu al vragen of er onder u belangstelling is om hierbij op termijn te willen meehelpen onder het motto: Als je niet weet waar je vandaan komt, weet je ook niet waar je naar toe gaat. U kunt zich opgeven bij ons secretariaat. Wim van der Graaff.

Nieuws van de redactie van de Bergense Kroniek

Vormgeving

Treurig nieuws, om mee te beginnen. Onze trouwe vormgever Gustaaf is ons ontijdig overleden. Behalve tragisch voor de naaste familieleden en vrienden, van wie Gustaaf er velen had, is het ook een enorm verlies voor Bergense Kroniek.

Henk Min, die ook al jaren de Kroniek produceert en daardoor ook onze problemen voorziend, heeft de redactie aangeboden op basis van de aanwijzingen zoals Gustaaf ons de laatste afleveringen heeft meegegeven, de vormgeving voorlopig zo goed mogelijk op die manier te behartigen. Daarna zien we verder, al zal het niet meevallen om een passende vervanger voor iemand als Gustaaf te vinden.

Eindredactie

Zoals al aangekondigd stopt Roos van Hazelhoff na vele jaren haar werk als eindredacteur van de Kroniek. Zij is druk doende haar opvolgster (de in Bergen aan Zee in elk geval al beroemde) Maria Smook als eindredacteur in te werken, bij wie inmiddels de brievenbus (ook de mailbox) dan ook uitpuilt van de aangeleverde artikelteksten + alle commentaren erop van diverse redacteurs. Kortom, de overdracht van de eindredactie heeft vrijwel z'n beslag gekregen en wij zien natuurlijk benieuwd uit naar de Najaarskroniek.

De redactieleden zijn van plan Roos van Hazelhoff bij wijze van afscheid mee uit eten te nemen naar een locatie van haar keuze. Daarover volgende keer meer.

Respons

Van het themanummer “Polders rond Bergen” en het jubileum= voorjaarsnummer “Bergen aan Zee 100 jaar” heeft de redactie door leden en andere lezers veel positieve signalen ontvangen. De redactie trekt daaruit de conclusie dat zij met de Kroniek op de goede weg is. Gevaarlijke conclusie, want negatieve reacties horen we misschien niet Hoewel, kritisch gelezen worden we in elk geval wél, en aan de weinige op-en-aanmerkingen (hartelijk dank, attente lezers) besteden we in de volgende Kroniek enkele rectificaties dan wel aanvullingen.

Lettergrootte

Een haast onopgemerkte, maar daarom niet toch minder ingrijpende verandering was de keuze voor een wat groter lettertype voor de Kroniek. Dat levert, zeker voor oudere lezers groter leesgemak op, iets wat niet altijd direct in het oog springt.

Maar een korte vraagronde leverde wat dit punt betreft in alle gevallen positieve respons op, reden voor de redactie om deze grootte voorlopig als standaard aan te houden.

Verdeling Onderwerpen over perioden

Natuurlijk heeft de meest recente geschiedenis de grootste aandacht van de Kroniek. Maar voor een evenwichtige verdeling van aandacht over de hele Bergense geschiedenis, mogen publicaties over wat oudere perioden zo af en toe toch ook niet ontbreken.

Met de voorjaarskroniek was het niet doenlijk (immers maar 100 jaar) maar in de komende najaarskroniek streven we weer naar één onderwerp vóór 1795, twee onderwerpen tussen 1795 en 1900 en vier onderwerpen uit de periode ná 1900. Het aanbod bleek ook ditmaal zodanig, dat we deze verdeling aan konden houden.

Maar voor artikelen met onderwerpen van vóór de Franse Tijd, blijft de redactie zich van harte aanbevolen houden.

Tot zo ver. Rein van der Sluijs

LIEFHEBBERS van historisch onderzoek opgelet

De Bergense Kroniek probeert de Bergenaren altijd interessante verhalen uit het nabije en verdere verleden voor te schotelen. Daarvoor is steeds nieuwe aanvoer nodig. Voor de oudere geschiedenis bestaat daarvoor mede de werkgroep Histon, wat staat voor Historisch Onderzoek. De leden pluizen zelfstandig of in kleine groepjes onderwerpen uit in de archieven, meestal het Regionaal Archief in Alkmaar, om zo meer historische feiten en gebeurtenissen in beeld te krijgen.

Histon probeert voor de liefhebbers van dit historisch onderzoek ook een forum te zijn door het aandragen van thema's, de introductie in de archieven, het overleg over aanpak en resultaten en het aanboren van kennisbronnen (bijvoorbeeld bij de vele Bergenaren die dingen over hun dorp weten). Zo

blijft onderzoek leuk! Sinds begin dit jaar is een werkgroep van 15 leden actief. Eerste resultaten vindt u nu al in de Kroniek en er volgen nog meer.

Maar in september staat de start van een tweede groep op stapel. Die kan dan helemaal vers van start en op dezelfde wijze beginnen als de vorige. Iedereen die het leuk vindt om in het Bergense verleden te grasduinen kan er een plekje vinden. Er zijn twee manieren om het onderzoek uit te voeren:

- Via een thema op zoek naar relevante feiten en stukken;
- Door systematisch onderzoek en samenvatting van oude stukken (bijv. gemeenteraadsnotulen, schepenaktes of notariële aktes) deze toegankelijk maken voor onderzoekers die met een thema bezig zijn.

Belangrijk is dat onderzoekers kiezen voor een aanpak die ze leuk vinden; daar heeft iedereen het meest aan.

Wie wil meewerken in de nieuwe werkgroep wordt verzocht contact op te nemen met ons bestuurslid Herman Gelens. Dat kan per mail (gelens@hvb-nh.nl) of telefoon 072-8110022 of 06-29275442.

Als u in uw kennissenkring personen weet die ook graag mee willen doen en misschien nog geen lid zijn, geeft u dit bericht dan door! We doen ook nog ons best een oproep in de Duinstreek te krijgen zodat iedereen die plezier heeft in onderzoek naar de Bergense historie daarmee met steun van de HVB van start kan.

Opruiming Bergense Kronieken

De HVB heeft van meerdere Kronieken en Themanummers nog een aantal exemplaren in voorraad. Omdat de voorraad binnenkort moet verhuizen wordt er een éénmalige opruiming gehouden. U kunt daarvan tot 20 september profiteren.

Wat is er nog aanwezig:

De Kronieken 1995, 1996, 1997, 2000, 2002, 2004 en 2005 voor- en najaarsnummers, van 1998 alleen voorjaarsnummer en van 2001 en 2003 alleen het najaarsnummer. De Themanummers Vliegveld Bergen, Bergen in de Franse Tijd, De Rustende Jager. De voorraad is beperkt !!

Aanbieding 1: Specifieke nummers

Bovengenoemde nummers kunt u **alleen per bank of giro** bestellen. U betaalt €7 per nummer en maakt dat over op gironummer 766279 ten name van de HVB te Bergen. U vermeldt daarbij bij bestelling van een Kroniek, **het jaartal en voorjaar en/of najaar**. (bijv. 1997-voorjaar) en uw adres + postcode. Bij bestelling van een Themanummer vermeldt u de **naam van het Themanummer**. (bijv. Rustende Jager) en uw adres en postcode.

N.B. Voor verzending buiten Bergen is de prijs €9 per nummer.

Aanbieding 2: Kroniekenpakket

Voor wie later in Bergen is komen wonen of interesse in Bergens historie heeft bieden wij een pakket aan met daarin:

- Het Themanummer Bergen in de Franse Tijd uit 1998
- Het Themanummer De Rustende Jager uit 2003
- Plus 4 door de HVB te selecteren Kronieken. (U kunt niet zelf kiezen)

En dit alles door overmaking van €12 naar girorekening 766279 ten name van de HVB te Bergen onder vermelding van **Aanbieding 2 en daarbij uw adres en postcode**.

N.B. Voor verzending buiten Bergen is de prijs €17.

Aanbieding 3: De VVV kaart + wandel- en fietsroutes

U ontvangt een pakket met daarin:

- Brochures Wandel- en fietsroutes 1999 in drie talen.
- De VVV kaart uit 1937 in facsimile.

Door overmaking van €4,50 naar giro 766279 ten name van de HVB te Bergen onder vermelding van **Aanbieding 3 en daarbij uw adres + postcode.**

N.B. Voor verzending buiten Bergen is de prijs € 9,50.

Extra aanbieding

Wie één van bovenstaande aanbiedingen koopt kan bovendien eigenaar worden van het boek uit 2003 “Straatnamen in Bergen door de Eeuwen heen “ voor €15,00. Door het bedrag van uw overmaking te verhogen met €15,00 en te vermelden + **Extra boek.**

DE BERGENSE STICHTING “REMEMBRANCE AND FRIENDSHIP BERGEN NH 1939 -1945” (1984 -2006)

In Bergen wordt door diverse commissies sinds 1945 veel aandacht besteed aan herdenkingen de tweede wereldoorlog betreffende. Na verloop van tijd ontstond er behoefte aan een duidelijker samenwerkingsverband. Dit resulteerde in de oprichting van de in de aanhef genoemde stichting met als hoofddoel:het in Bergen en omgeving levend houden van de herinnering aan hen die zich op welke wijze of in welk verband dan ook, tijdens de tweede wereldoorlog, 1939-1945, voor de bevrijding van Nederland hebben ingezet maar vooral ook om onze dankbaarheid te uiten. Tevens het onderhouden van contacten en vriendschapsbanden voor zover passend in het kader van de doelstellingen.

Belangrijkste stichtingsactiviteiten door de jaren heen:

- Ontvangst en begeleiding van o.a. nabestaanden, ex-oorlogsvliegers van voornamelijk de Britse Royal Air Force (RAF)die de graven van in Bergen begraven gevallen vrienden bezoeken, informatieverstrekking op basis van researchwerk en contacten met instanties. Locaties waar vliegtuigen neerkwamen en graven elders in Nederland werden, op verzoek, veelvuldig bezocht.

- De organisatie van reünies (meestal rond 4 mei) van ex-vliegers RAF te Bergen. Er was veel hulp van particulieren, hotels en diverse plaatselijke, regionale en landelijke instanties. De bekostiging van excursies kwam tot stand door, vaak genereuze, giften en jaarlijkse donaties. Een aantal samenkomsten had tevens het karakter van ontmoetingsgebeurtenissen met Nederlandse personen (o.a. Prins Bernhard) en groeperingen die zich voor het verkrijgen van de vrijheid hebben ingezet.

- Tegenbezoeken werden vrijwel jaarlijks gebracht aan in Engeland georganiseerde bijeenkomsten van verschillende RAF Squadron Associaties.

Afgezien van jaarlijks een zeer beperkt aantal activiteiten is de stichting sinds 1995 zo goed als “slapend” mede als gevolg van hoge leeftijden en overlijden van RAF veteranen, en zij die het verzet dienden. **Het bestuur heeft daarom besloten de stichting per begin augustus 2006 op te heffen.**

Aan de doelstellingen is zo goed mogelijk voldaan en de taken zijn volbracht. Het grootste deel van het bedrag op de bankrekening zal worden geschonken aan een Britse instantie in het Engelse Lincolnshire die vrijwel dezelfde doelstelling heeft als de stichting.

De Historische Vereniging Bergen N.H. is bereid gevonden om in voorkomende gevallen via de historische klankbordgroep vragen te beantwoorden en eventueel diensten te vervullen die duidelijk verband houden met de stichtingsactiviteiten in voorgaande jaren. Tevens voert de HVB samen met een ex-stichtingsbestuurslid het beheer over een klein bedrag dat kan dienen ten behoeve van mogelijke activiteiten van voornoemde stichting.

De belangrijkste archiefstukken zullen overgaan naar het Regionaal Archief te Alkmaar.

Het voormalig stichtingsbestuur is de HVB zeer erkentelijk voor begrip en medewerking.

Terugblik op de excursies van het voorjaar 2006

Voor het voorjaar hadden we twee nieuwe excursies uitgedacht: een lezing en fietstocht over **moderne architectuur in Bergen** en een lezing en fietstocht door het oude buurtschap Het Woud. Op beide excursies werd zo massaal ingeschreven en kregen we achteraf zoveel leuke reacties, dat we beiden nog een keer willen herhalen.

Daar we Maarten Min niet meteen weer willen belasten, stellen we de lezing en fietstocht over moderne architectuur in Bergen nog even uit; overigens kunt u, de door Maarten uitgezochte huizen en zijn informatie hierover, op onze website terugvinden.

De fietstocht door **Het Woud** en de leuke inleiding van Henk Jellema, wordt dit najaar herhaald, zodat we alle leden, die hiervoor werden uitgeloot, mee kunnen nemen.

De weergoden waren ons in het voorjaar wat minder goedgezind. Zo was de fietstocht langs de architectuur op 18 maart zo'n ijskoude aangelegenheid, dat één

deelnemer zelfs onwel werd. Maar ook zaterdag 22 en zondag 23 april was het tamelijk fris.

Zaterdag 13 mei was echter een warme dag, zodat de **wandeling door buurtschap Saenegeest** een heerlijke lentewandeling werd en het 'koppie' bij de familie Schouten weer prima smaakte.

Najaarsexcursies 2006

Zaterdag 16 september brengen we weer een bezoek aan **de Philisteinse molen**. Deze excursie is ons, leden van de excursiecommissie, goed bijgebleven. In 2002 organiseerden we deze excursie voor de eerste keer; de molen was door de dichte mist niet te zien en de laarzen van de familie De Waard hadden veel aftrek. Het werd een spannende tocht door de weilanden, totdat uiteindelijk de molen voor ons opdoemde. Ook nu verzamelen we ons bij de familie De Waard, Voert 9. We gaan dan in kleine groepen naar de molen, waar we worden opgewacht door de vrijwillige molenaar Gerard van Wieringen en oud-bewoner Theo Hof.

Zaterdag 7 en zondag 8 oktober herhalen we **de fietstocht rond Het Woud**; we hebben Henk Jellema gelukkig weer bereid gevonden zijn humoristische inleiding te houden en verzamelen ons om 10.00 uur in Gasterij Het Woud, waar de cappuccino al weer zal klaar staan.

Zaterdag 11 november wandelen we nog een keer door **Tuin en Oostdorp**, een karakteristiek stukje Bergen, waar Joop Ranzijn en Leo Rotthier zijn opgegroeid en veel over weten te vertellen.

Verzamelen om 10.00 uur op de hoek Van Bladerenweg / Jan Apeldoornweg.

Agenda

16 september	Excursie Philisteinse molen.
5 oktober	Najaarslezing Witte kerk.
7 oktober	Excursie buurtschap Het Woud.
8 oktober	Excursie buurtschap Het Woud.
11 november	Excursie wandelen door Tuin- en Oostdorp.

Najaarslezing 5 oktober 2006.

Tijdens de Algemene ledenvergadering hebben we waargenomen dat de HVB -ers het op prijs stellen om na een lezing of vergadering nog even gezellig samen te zijn, om onder het genot van een drankje en een hapje wetenswaardigheden uit te wisselen of zomaar een praatje met elkaar te houden.

Daarom is dan ook besloten om ook de najaarslezing te laten beginnen om 20.00 uur om daarna in het verenigingsgebouw van de Witte kerk nog even bij elkaar te kunnen komen.

Het onderwerp van de najaarslezing is cultuurhistorische waarden in Bergen.

De lezing zal worden gehouden door mevrouw Anita van Breugel, onder andere werkzaam bij de afdeling monumentenzorg van de gemeente Bergen.

Aanmeldingsformulier najaarsbijeenkomst 2006

De Historische Vereniging Bergen heeft het genoegen u uit te nodigen voor de najaarsbijeenkomst te houden op 5 oktober in de Witte Kerk, Dokter Van Peltlaan 31, Bergen NH. Aanvang 20.00 uur.

Programma:

20.00 uur Opening door de voorzitter.

20.15 uur Lezing mevrouw Anita van Breugel.

22.00 uur Gelegenheid tot napraten met een drankje en een hapje in het verenigingsgebouw.

Wanneer u de najaarsbijeenkomst wilt bijwonen verzoeken wij u onderstaand formulier ingevuld vóór 16 september 2006 af te geven bij Tabaksspeciaalzaak Drieënhuizen, Stationsstraat 13, 1861 GA Bergen.

Gezien de beperkte capaciteit van de Witte Kerk zal bij overschrijding van de 225 beschikbare plaatsen geloot worden.

Indien u **ingeloot** bent, wordt het formulier bij u thuis bezorgd.

Aanmeldingsformulier voor de najaarsbijeenkomst van de HVB op 5 oktober 2006

Naam:

Adres:

Postcode/Woonplaats:

Tel:

Komt met 1/2* personen.

* Gaarne aangeven of u met één of twee personen komt

